ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 28.7.2025 г.
COM(2025) 442 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

относно упражняването на правомощието за приемане на делегирани актове, предоставено на Комисията съгласно Регламент (ЕС) 2016/792 за хармонизираните индекси на потребителските цени и за индекса на цените на жилищата

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

относно упражняването на правомощието за приемане на делегирани актове, предоставено на Комисията съгласно Регламент (ЕС) 2016/792 за хармонизираните индекси на потребителските цени и за индекса на цените на жилищата

1. КОНТЕКСТ

Съгласно Регламент (ЕС) 2016/792 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. за хармонизираните индекси на потребителските цени и за индекса на цените на жилищата([1]) Комисията е оправомощена да приема делегирани актове (вж. член 10 относно упражняването на делегирането).

Оправомощаването се отнася до следните цели:

- изменение на приложение I, за да се осигури съпоставимост на хармонизираните индекси на международно равнище в съответствие с Класификацията на индивидуалното потребление по цели (КОИКОП) на Организацията на обединените нации (ООН) (член 4, параграф 3);
- добавяне на точки към списъка в член 4, параграф 4, първа алинея;
- изменение на списъка, посочен в член 5, параграф 8, за да се включат „хазартните игри“ в хармонизирания индекс на потребителските цени (ХИПЦ) и ХИПЦ при постоянни данъчни ставки (ХИПЦ-ПД).

При упражняването на правомощието за приемане на делегирани актове Комисията трябва да гарантира, в съответствие с член 10, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2016/792, че тези актове са обосновани и не налагат значителна допълнителна тежест на държавите членки или на отделните респонденти. В член 10, параграф 2 също така се изисква Комисията да следва обичайната си практика и като част от подготвителната работа за делегирания акт да се консултира с експерти, включително в държавите членки.

Накрая, член 10, параграф 5 от посочения регламент изисква Комисията да уведомява едновременно Европейския парламент и Съвета веднага след приемането на делегиран акт.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

По силата на член 10, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2016/792 правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията за петгодишен период, считано от 13 юни 2016 г. Оправомощаването се продължава мълчаливо за петгодишни периоди, освен ако Европейският парламент или Съветът не

([1]) Регламент (ЕС) 2016/792 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. за хармонизираните индекси на потребителските цени и за индекса на цените на жилищата и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2494/95 на Съвета (ОВ L 135, 24.5.2016 г., стр. 11, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/792/oj).

възразят срещу него не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки период.

Комисията е длъжна да изготви доклад за упражняването на делегираното правомощие не по-късно от девет месеца преди изтичането на всеки петгодишен период.

С настоящия доклад се изпълнява това задължение.

3. УПРАЖНЯВАНЕ НА ДЕЛЕГИРАНИ ПРАВОМОЩИЯ ОТ СТРАНА НА КОМИСИЯТА

През 2020 г. Комисията публикува доклад COM(2020) 354 final ([2]), който обхвана първия петгодишен период от упражняването на правомощието за приемане на делегирани актове съгласно член 10, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2016/792 и в който тя отбеляза, че през този срок правомощието не е упражнявано.

В съответствие с мълчаливото удължаване на делегираните правомощия, през следващия период Комисията упражни правомощието си да приема делегирани актове, предоставено ѝ съгласно член 10, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2016/792, като прие Делегиран регламент (ЕС) 2024/3159 на Комисията ([3]).

С Делегиран регламент (ЕС) 2024/3159 на Комисията бе изменен Регламент (ЕС) 2016/792 по отношение на:

- актуализирането на приложение I „Европейска класификация на индивидуалното потребление по цели (ЕКОИКОП)“ с нова версия („ЕКОИКОП, версия 2“) в съответствие с правомощието, предоставено на Комисията по силата на член 4, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2016/792; както и
- включването на хазартните игри в ХИПЦ и ХИПЦ-ПД в съответствие с правомощието, предоставено на Комисията по силата на член 5, параграф 8, втора алинея от Регламент (ЕС) 2016/792.

Изменението на приложение I към Регламент (ЕС) 2016/792 беше необходимо, за да се осигури съпоставимост на хармонизираните индекси на цените на международно равнище след приемането на КОИКОП на ООН от 2018 г([4]).

([2]) Доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета относно упражняването на правомощието за приемане на делегирани актове, предоставено на Комисията съгласно Регламент (ЕС) 2016/792 за хармонизираните индекси на потребителските цени и за индекса на цените на жилищата, COM(2020)354 final.

([3]) Делегиран регламент (ЕС) 2024/3159 на Комисията от 2 септември 2024 г. за изменение на Регламент (ЕС) 2016/792 на Европейския парламент и на Съвета за хармонизираните индекси на потребителските цени и за индекса на цените на жилищата във връзка с класификацията на потреблението и включването на хазартните игри (ОВ L, 2024/3159, 20.12.2024 г., ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_del/2024/3159/oj/eng).

([4]) Вж. публикацията на Статистическия отдел на ООН, UNSD — COICOP.

Изменението дава възможност ЕКОИКОП да бъде приведена в съответствие с преразгледаната КОИКОП на ООН, която отразява значителните промени в моделите на потребление на домакинствата, настъпили след първоначалната версия на КОИКОП на ООН през 1999 г.

Комисията, като се консултира с експертни групи, разработи методически насоки, осигуряващи достатъчна степен на хармонизация при съставянето на подиндекс за хазартните игри. Поради тази причина тя използва правомощието си да приема делегирани актове, посочено в член 4, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2016/792, за да заличи хазартните игри от таблицата на изключените позиции в обхвата на ХИПЦ в съответствие с член 5, параграф 8 от същия регламент. Така хазартните игри вече са включени в ХИПЦ като част от паричните разходи на домакинствата за крайно потребление.

Делегираният акт ще започне да се прилага от референтния месец януари 2026 г.

С включването на хазартните игри в ХИПЦ и ХИПЦ-ПД делегираното правомощие, предоставено за изменението на член 5, параграф 8, се прекратява, тъй като нужните промени вече са направени.

Съгласуваността между новата класификация и списъка на освободените позиции в таблицата в член 5, параграф 8 може да бъде повлияна от изменението на класификацията. Поради това, както е посочено в четвъртото съображение от Делегиран регламент (ЕС) 2024/3159 на Комисията, в случай че са налице разлики, таблицата следва се разглежда като позоваваща се на изменената класификация по отношение на останалите включени в списъка продукти.

За да се вземат под внимание разходите и тежестта за държавите членки, както е посочено в член 10, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2016/792, беше отпусната финансова подкрепа от общия бюджет на ЕС чрез безвъзмездни средства въз основа на предложенията на държавите членки и в съответствие с нуждите от подкрепа за промените, необходими в техните национални системи за производство на статистическа информация с оглед на прехода към новата класификация КОИКОП и подготовката за включването на хазартните игри.

На държавите членки и респондентите бяха предоставени и конкретни препоръки относно третирането на хазартните игри([5]), които да послужат при прилагането на тази промяна.

Промените в Регламент (ЕС) 2016/792, счетени за необходими за поддържането на високи стандарти за статистическа точност на ХИПЦ, бяха обсъдени с експерти от държавите членки, както се изисква в член 10, параграф 2, трета алинея от същия регламент.

([5]) Препоръки относно третирането на хазартните игри в ХИПЦ — декември 2024 г.

При съвместното приемане на двете изменения също така бяха установени полезни взаимодействия.

Като цяло използването на делегирани правомощия от Комисията ще подобри значението на хармонизираните ценови индекси за отразяване на настоящите икономически структури при най-високите статистически стандарти.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

С приемането на Делегиран регламент (ЕС) 2024/3159 на Комисията тя упражни правомощието си да приема делегирани актове по силата на член 10 от Регламент (ЕС) 2016/792.

Комисията счита, че оправомощаването, предвидено в Регламент (ЕС) 2016/792, следва да се запази. Правомощията за изменение на член 4, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2016/792 или за по-нататъшно изменение на приложение I продължават да бъдат от съществено значение с оглед на бъдещите потребности, свързани с динамиката на инфлацията. В резултат на това хармонизираните индекси на потребителските цени и индексът на цените на жилищата ще бъдат подобрени, така че да продължат да отговарят на високи стандарти по отношение на качеството и съпоставимостта.

Комисията приканва Европейския парламент и Съвета да вземат под внимание настоящия доклад.